

ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi

Pudasjärven kaupunki
Oulunkaaren ympäristöpalvelut,
PL 10
03101 Pudasjärvi

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Iin Huhtaharju Wind Farm Oy,
Kestikallio, Yli-Olhava, li

Aihe: **Iin Huhtaharju Wind Farm Oy, vastinepyyntö maa-aines ja yhtenäislupahakemuksestanne annetuista muistutuksesta ja mielipiteistä, Iin Yli-Olhavan kylän Kestinkallion alueelle Männistö 20:5**
Diaarinumero: 4098/2025

Lausunnot:

1. Lupa- ja valvontaviraston lausunto, saapunut sähköpostilla 20.4.2026

Vastine annettuihin muistutuksiin ja mielipiteisiin:

1. Muistutus diaarinumero 4098/2025, [REDACTED]

Tien rakentaminen murskaamoalueelle

Alkuperäisessä kaavakartassa tie on merkattu tilan 150/2 kautta kulkeväksi. Murskaamon tultua mukaan tie on merkattu tilan 20/5 puolelle. Kumpaa tietoa on uskomisen.

Vastine: Alkuperäisen kaavassa esitetyn suunnitelman jälkeen tiesuunnitelmaa on tarkennettu ja tie on siirretty kulkemaan etelämpänä kiinteistön 139-402-150-2 (tila 150:2) ulkopuolelle. Tuulivoimahankekehityksen aikana suunnitelmat tarkentuvat esimerkiksi sen mukaan mihin kohtaan kaavan tv-alueetta tuulivoimalalle haetaan rakennuslupaa ja miten nostokenttä saadaan sijoitettua suhteessa tiesuunnitelmiin. Tie tullaan rakentamaan kulkemaan 139-402-150-2 kiinteistön ulkopuolelle.

2. Muistutus/mielipide, [REDACTED], 29.03.2026:

Iin Huhtaharju Wind Farm Oy Kestikallio, li, diaarinumero 4098/2025, on jättänyt maa - aineiden ja kalliion louhinta alueen ottoluvan, jossa ei ole mitään mainintaa kallioperän mineraali varojen tutkimuksista. Silloin on selvää, että niitä ei ole myöskään tehty. Alue on kasvillisuuden perusteella sellainen, jossa yleensä on merkittävästi mineraaleja.

Tämä koskee erityisesti kultaa ja harvinaisia maametalleja. On perin kummallista, että tämä viiden hehtaarin kokoinen kallioalue aiotaan räjäyttää ja ajaa murskeeksi tuulivoimaloiden pohjiin ja muuhun rakentamiseen, vaikka sen sisältämät mineraalit ovat täysin tutkimattomia.

Asiassa on otettava aikalisä, kunnes nämä mineraali esiintymät saadaan tutkittua. Oijärven alueella on vain 20 kilometrin päässä kultaesiintymä, josta on tehty myös varaus. Asiasta on ensin otettava selvää, ei pelkästään kullan, vaan myös harvinaisten maametallien osalta. Myös tavallisten malmi mineraalien esiintymät tulee kartoittaa. Vasta sitten, kun on varmasti selvää, että alue on pelkkää kiveä, tulee lupa myöntää!

Vastine: Alue on kaavoitettu tuulivoimapuiston alueeksi, joten alueella toteutetaan kaavanmukaista toimintaa. Kestinkalliosta on tehty alustava geotekninen tutkimus kallion laadusta ja se on todettu soveltuvaksi kiviainesten ottamiseen. Kallioperän tarkemmat tutkimukset toteutetaan kiviaineksen ottohankkeissa yleensä ennen rakentamisen alkua.

3. Muistutus/mielipide, [REDACTED] 13.4.2025:

Hakemuksen mukaista toiminnan aloitusta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ei saa myöntää.

Perustelut:

Hakemukseen on lisätty kohta, jossa toiminnanharjoittaja hakee lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta, sekä muutettu toiminta-ajaksi 5 vuotta aiemman kolmen vuoden sijasta.

Laki vaatii toiminnanharjoittajalta erityisen perustellun syyn sille, että toiminta voidaan aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Muutetusta lupahakemuksesta ei löydy perusteltuja syitä sille, miksi louhostoiminta pitäisi saada aloittaa ennen päätöksen lainvoimaa, eikä myöskään sille, miksi lupaaikaa on nostettu lähes kaksinkertaiseksi.

Hakija on muuttanut hakemuksen sisältöä sen jälkeen, kun on todistettavasti saanut tiedon alueen asukkaiden vastustuksesta (Oulunkaaren ympäristölautakunnalle esitetty vaatimus ja adressi alueen asukkailta; 26.2.2026 pöytäkirja, pykälä 11).

Hakemuksella pyritään tekemään tiedossa oleva muutoksenhaku ja valitukset sekä ihmisten oikeus osallistua kunnan päätöksentekoon hyödyttömäksi. Kuntalaisten ja erityisesti louhoksen lähialueen asukkaiden valitukset eivät ole lain mukaan hyväksyttävä syy aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Vastine: Vastoin muistutuksessa esitettyä, hakemuksessa on esitetty perustellut syyt toiminnan aloittamiselle ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Tältä osin hakija toteaa, että kyseessä on kooltaan mittava tuulivoimahanke, johon liittyy useita määräaikaaisia viranomaislupia ja jonka toteuttaminen siten edellyttää tarkoin suunniteltua toteutusaikataulua ja eri vaiheiden rytmittämistä. Riittävää määrää maa-aineksia ei ole saatavissa vastaavalta etäisyydeltä ja maa-ainesten hankkiminen huomattavasti etäämmältä vaarantaisi hankkeen teknis-

taloudellisen toteutettavuuden sekä lisäksi huomattavasti ottamisesta aiheutuvia, mm. kuljetukseen liittyviä ympäristöhaittoja. Maa-ainesten oton aloittaminen viipymättä on hankkeen kannalta tärkeää ja aloittamisen viivästyminen aiheuttaisi toiminnan harjoittajalle merkittävää vahinkoa.

Maa-aineslain 6 § mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kalliokiviainesten louhinnassa ja murskauksessa ympäristön ennalleen saattaminen ei ole mahdollista jo aloitetun toiminnan jälkeen. Alueelta on poistettu puusto, pintakerrokset ja kallioon on räjäytetty monttuja. Tuhottua kallioympäristöä ja siitä aiheutuvia haittoja ei voida ennallistaa millään vakuussummalla.

Toiminnan aloituksesta ennen lupapäätöstä on olemassa useitakin oikeuslaitoksen ennakkopäätöksiä perusteluineen, kun on valitettu luvasta aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaisuutta, esim. esim. Ympäristöministeriön raportteja 3/2018; KHO 23.12.2002 t.3403) Pääpiirteissään ennakkopäätöksistä käy ilmi, että nimenomaan kalliokivilouhosten kohdalla aluetta ei voi ennallistaa.

Vastine: Muistutuksessa esitetyllä väitteellä, että kallioainesta ei muutoksenhaun johdosta voida palauttaa ennalleen, ei ole asiassa merkitystä. Itse kallioaineksen irrottamisen edellytykset ovat edellä esitetysti maa-aineslain nojalla joka tapauksessa olemassa. Maa-aineslain 21 § 5 momentin mukaan lain 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä mm. ympäristönsuojelulain 199 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain (214/2013, YSL) 199 §:n nojalla annettavan aloittamisluvan mukaisessa muutoksenhaun tarpeettomaksi tekemistä koskevassa edellytyksessä on oikeuskäytännöstä (mm. KHO 4.9.2012 t. 2322) kyse YSL:n mukaisiin päästöihin perustuvasta arvioinnista, päästöjen päättymisestä ja ympäristön ennallistettavuudesta siinä tilanteessa, jos ympäristöluvan lupaehtoja muutettaisiin tai lupa evättäisiin kokonaan. Maa-aineslaissa tarkoitettu ympäristön ja luonnon fyysinen muuttuminen ja sen ennallistettavuus eivät kuulu YSL:n aloittamisluvan harkinnan piiriin. Selvyyden vuoksi todetaan, että edellä mainittu päätös on koskenut aiemman ympäristönsuojelulain (86/2000, VYSL) säännösten soveltamista, mutta vastaava toiminnan aloittamista koskeva säännös sisältyy voimassaolevaan ympäristönsuojelulakiin.

Hakija huomauttaa, että muistutuksessa viitatus ratkaisun KHO 23.12.2002 t. 3403 perusteluista ilmenevästi pääperuste valituksen hylkäämiselle on ollut nimenomaan VYSL mukaisen perustellun syyn puuttuminen toiminnan aloittamiselle ennen lainvoimaa. Mainittu päätös ei ole myöskään koskenut voimassaolevan lainsäädännön mukaista maa-aines- ja ympäristölupien yhteiskäsittelyä.

Toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaista päätöstä on ristiriidassa Suomen perustuslain (731/1999) 20 §:n (ympäristövastuu) ja 21 §:n (oikeusturva) kanssa.

Lisäksi hallintolainkäyttölain 31 ja 32 §:n mukaan päätöstä, johon voidaan hakea muutosta, ei saa panna täytäntöön ennen lainvoimaa.

Alueella on lainvoimainen lupa tuulivoiman rakentamiselle. Lupa on ollut lainvoimainen lähes 2 vuotta, eikä rakentamista ole edelleenkään aloitettu. Tuulivoiman rakentaminen alueelle ei vaadi täysin uuden kalliolouhimon sijoittamista riskeineen ja ympäristöhaittoineen juuri samalle alueelle, jonka asukkaat ovat jo saaneet tiedon maisemaa ja ympäristön tilaa heikentävistä tuulimyllyjen rakentamisesta.

Rakentamisessa käytettävä kallioaines on saatavilla olemassa olevilta louhimoilta, sen aineksen ei tarvitse millään perusteella olla juuri tuulimyllyalueelta hankittua.

Myös toiminta-ajan nostaminen 5 vuoteen ilman että suunnitellut vuosittaiset ottomäärät tai kokonaisottomäärä muuttuvat kertoo, että valmistettavaksi suunnitelluille kiviaineksille ei ole tiedossa mitään aikamäärettä, milloin niille tulee käyttöä, ja nykyisessä globaalissa epävarmuudessa, tullaanko niitä ikinä tarvitsemaan?

Millä perusteella luvan hakija haluaa pidemmän ottoluvan? Ottolupahakemuksen muutettu versio antaa käsityksen, että maa -aines ja ympäristöluvalla olisi jotenkin kiire, vaikka näin ei asia käytännössä ole. Myllyjen rakentamisurakka ei ole edes alkamassa lähiaikoina, ilmeisesti rahoitusongelmien vuoksi, kuten edellä mainittu, rakentaminen olisi voinut alkaa jo 2 vuotta sitten!

Eli mitään lain vaatimia (VYSL 101.1§) erityisen painavia perusteita toiminnan aloituksen kiirehtimiseen ei todellisuudessa ole olemassa. Pelkkä valitusten pelko ei ole laillinen peruste.

Louhoksen ympäristön asukkailta on n.6 km säteeltä suunnitellusta louhoksesta kerätty adressi, johon muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta jokainen kylän vakituinen asukas on kielteisen suhtautumisensa louhokseen esille tuonut. Lähialueen asukkaiden mielipide tulee ottaa huomioon, kun se näin kattavasti on tiedossa!

Vastine: Kiviainesta tarvitaan Yli-Olhavan tuulivoimapuiston rakentamiseen. Rakentaminen on tarkoitus käynnistää vuosien 2026-2027 aikana. Hankkeella on lainvoimainen kaava ja tuulivoimaloilla on lainvoimaiset rakennusluvut. Yli-Olhavan tuulivoimahanke on osa Valorem Energies Oy:n laajempaa strategiaa lisätä uusiutuvan energian tuotantoa Suomessa ja tukea maan hiilineutraaliustavoitteita.

Louhittavalla kiviaineksella rakennetaan tiestö, jota hyödynnetään kiviaineksen ja muiden materiaalien kuljettamiseen tuulivoimaloiden rakentamispaikolle tuulivoimapuiston alueella. Kiviaineksella rakennetaan myös tuulivoimaloiden nostokentät ja muu tarpeellinen infra. Tuulivoimahankeeseen, 50 tuulivoimalaa rakentaminen vaatii noin 300 000 m³ kivi-/maa-aineksia. Mitä lyhyempi kuljetusmatka materiaalille paikan päälle sitä pienemmät ympäristövaikutukset. Jotta tuulivoimahanke saadaan rakennettua rakennusluvan puitteissa rakennettua kiviaineksen irrottaminen ja tiestön rakentaminen tulee aloittaa vuosien 2026-2027 aikana. Kiviainesta on tarkoitus irrottaa kahtena vuonna,

tämän vuoksi toiminta tulisi aloittaa mahdollisimman nopeasti, ottaen huomioon, että hakemuksen käsittelyssä on jo kulunut vuosi. Näin ollen liikennevaikutukset jakautuvat koko tuulivoimapuiston alueelle, mutta eivät ole pitkäkestoisia yksittäistä tieosuutta tai rakennuspaikkaa kohden. Myös kiviainesten kuljetus tuulivoimapuistojen alueella tehdään pääasiassa yleisten teiden ulkopuolella, jolloin alueella liikkuja voidaan ohjeistaa tarpeen mukaan. Tämä vähentää merkittävästi suunnittelualan ulkopuolelle suuntautuvan raskaan liikenteen aiheuttamia meluhaittaa, pölyä ja liikenneonnettomuusriskejä, kun liikenne kohdistuu yleisten teiden ulkopuolelle.

Toiminta-ajan pituus on sama kuin alkuperäisessä lupahakemuksessa (Dnro: 4098/2025, 16.4.2025), mutta esitetty nyt vuosina (5 vuotta). Ensimmäisen lupahakemuksen jätöstä on kulunut jo yli vuosi ja siinä hakemuksessa toiminta-aika oli esitetty tietyistä ajankohdasta (pvm) viiden vuoden päähän.

Toiminnan jälkeen louhosalue jälki hoidetaan (siistiminen, muotoilu/maisemointi, kasvit) lupamääräysten / ympäristöhallinnon ajantasaisen ohjeistuksen mukaisesti. Louhosalue tulee täyttymään vedellä pumppauksen lopettamisen jälkeen eli alueelle jää lampi.

Jälkihoito tehdään mahdollisuuksien mukaan jo louhinnan edetessä ja viimeistellään ottamistoiminnan päätyttyä. Toiminnan päätyttyä laskeutusallas puretaan ja ennallistetaan ojaksi. Alueelle ei jää rakenteita ylläpidettäväksi. Välivarastoitu pintamaa hyödynnetään kokonaisuudessaan alueen muotoilussa ja maisemoinnissa ottamisen päätyttyä. Louhoksen ympärille suositellut istutettavat puulajit ovat mänty, kuusi ja koivu (yhteensä 3 000 kpl/ha) sekä hajapuina tai ryhmissä pihlaja, haapa ja harmaaleppä (Ympäristöministeriö 2023).

Maa-aineslain mukaan vakuus asetetaan niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Ympäristönsuojelulain mukaan vakuus tulee asettaa ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Yhteiskäsittelyssä annettavan luvan tilanteessa hyväksyttävän vakuuden tulisi kattaa sekä maa-aineslain että ympäristönsuojelulain mukaiset edellytykset.

Muistutus/mielipide (2), [REDACTED] 13.4.2025:

Mikä on uhanalaisten ja rauhoitettujen eläin- ja kasvilajien todellinen tilanne sekä alueen suojelukohteiden kohtalo, sehän tulisi nyt selvittää tarkasti ennen toimintaa? Tuulivoimapuiston YVA antoi arvioita asiasta, mutta juuri suunnitellulta louhosvesien laskualueelta ja Vuosiojan osalta ei maastotutkimuksia ole? Alueelle ei ollut suuntautunut maastokäyntejä, vaan kaikki annetut selostukset perustuivat vanhoihin tilastotietoihin ja arvioihin? Kasvilajisto ja eläimistö alueella ja koko vedenjuoksutusalueella on tarkistettava maastokäynnein ennen toiminnan aloitusta puolueettomalla tutkimuksella. Vaaditaan lisäselvityksiä.

Alueelta on mm. vuodelta 2014 merkintä ELY-keskuksen rekisterissä uhanalaisesta kultasirppisammaleesta, joka kasvaa erityisesti rimpinevoilla. Rimpineva on mm. lähialueen Saarisuo!

Muita aiempien hankkeiden vuoksi tehtyjen YVA-selvitysten pohjalta alueelta esiin tulleita tietoja, maastokäyntejä ei ole tehty alueella louhoshanketta varten;

viitasammakko	- viitasammakoiden esiintyvyys alueella tulee selvittää maastotutkimuksilla, YVA- selvitys tuulivoimapuistoa varten kertoo, että Vuosioja on potentiaalinen viitasammakon elinalue
ahonoidanlukko	- ei voida sulkea pois sen esiintymistä suunnitellulla louhosalueella, tulee selvittää maastotutkimuksilla
suovalkku	- YVA kertoo, että Vuosiojan ranta-alueen lähellä voi olla esiintymispaikka; laji on rauhoitettu koko suomessa Ahvenenmaata lukuun ottamatta. Tulee selvittää maastotutkimuksilla.

Vuosioja mainittu myös saukon mahdollisena elinalueena. Saukkoa onhavaittu Olhavanjoessa, kohdassa, joka sijoittuu suoraan linjaan Kestinkalliolta Oijärventielle.

Louhoksen koko alueen ja läheisen suoalueiden sekä suo-ojitusten ja Vuosiojanvarren maastotutkimukset ja kartoitukset lajien osalta tulee selvittää. Ei voida tehdä päätöksiä ilman ajantasaisia faktoja!

Lepakoiden esiintyvyys alueella todettu ja asukkailla myös havaintoja niistä. Miten louhostoiminta vaikuttaa niiden elinpiiriin?

Lähimmät luonnonsuojelualueet ja muut suojelukohteet (Luo-2 ja Luo-1) ovat vain 370 m päässä kivilouhoksesta. Näille alueille hydrologiset, melu- ja värinä- sekä pölyhaitat ovat peruuttamattomia.

Vastine: Ympäristövaikutusten arviointia edellytetään hankkeissa, joissa louhinta- tai kivialueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Kiviaineksen ottoalue sijoittuu tuulivoimaosayleiskaavan alueelle, jossa on tehty ympäristövaikutusten arvioinnin aikana laajat ympäristöselvitykset. Suunnittelualuerajaukselle ei sijoitu luontoarvojen kannalta huomioitavia kohteita, kuten suojeltavia luontotyyppejä, vesiluontotyyppejä, metsälakikohteita tai uhanalaisia luontotyyppejä, eikä alueilla ole havaittu suojelullisesti huomioitavia kasvilajiesiintymiä (Suomen Lajitietokeskus 4.5.2026). Lajien ja elinympäristöjen tarkastuksen (30.04.2026) tarkastettiin myös Karpalo karttapalvelu ja Liiteri tietopalvelu. Kaikki Natura-alueverkoston kohteet sijaitsevat usean kilometrin (lähin 4,5 km) etäisyydellä suunnittelualueesta. Pitkän etäisyyden takia Natura-alueille ei kohdistu vaikutuksia.

Lähimmät luonnonsuojelualueet ja muut aluemaiset suojelukohteet (Luo-2 ja Luo-1) sijoittuvat lähimmillään 370 metrin etäisyydelle suunnittelualueesta lounaaseen. Toiminnan aikana vaikutuksia ympäristön kasvillisuuteen aiheutuu lähinnä pölyämisestä. Suurin osa kiviainesoton pölypäästöistä on halkaisijaltaan suuria, yli 10 µm hiukkasia, jotka laskeutuvat päästölähteen lähialueelle. Kasvillisuuteen kohdistuvia vaikutuksia voidaan suunnittelualueella lieventää lähinnä toiminta-aikaisella tehokkaalla pölynsidonnalla.

Osana lajikohtaisia selvityksiä viitasammakoiden esiintyminen tullaan tutkimaan maastotöinä keväällä 2026. Selvityksellä varmistetaan potentiaalisten alueiden tilanne, jotka ympäristövaikutustenarvioinnissa oli tunnistettu. Vuosiojan ranta-alueisiin, joihin etäisyyttä kertyy yli 700 metriä maa-aineksen ottopaikasta, maa-ainestoiminnalla ei ole suoraan vaikutuksia. Vuosiojan tilaa tullaan seuraamaan osana rakennustöiden vaikutusten seuranta, osana ojituslupaa. Pintaveden laadun seurantatulokset tullaan toimittamaan Lupa- ja valvontaviranomaiselle ajantasaisesti. Mikäli muutoksia vedenlaadussa huomataan mittausten aikana, ollaan yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon korjaavien toimenpiteiden sopimiseksi. Tehdyn virtavesiselvityksen perusteella alueen veden virtaussuunnat ja keruualueet ovat paremmin tiedossa ja ne otetaan huomioon vaikutusten minimoimisessa ja seurannassa. Ympäristövaikutustenarvioinnissa lepakkoselvityksen perusteella alue on kokonaisuudessaan todettu vähäaktiiviseksi alueeksi.

Toiminnan aikana tapahtuvan huolto- ja ylläpitotoiminnan aiheuttama melu ja häiriö voivat pienessä määrin karkottaa lintuja ja muita eläimiä suunnitelma-alueen lähistöltä. Kivenotto, kiviaineksen murskaus ja työkoneilla liikkuminen aiheuttavat myös pölyämistä, jonka aiheuttamat muutokset ovat väliaikaisia, ja joiden vaikutus päättyy toiminnan loppumisen jälkeen. Leijuva ja laskeutuva pöly sekä pölyämistä estävä kastelu voivat lisätä kiintoainekuormituksen ja hulevesien määrää heikentäen pinta- ja pohjavesien laatua, mutta estää pölyvaikutuksen leviämistä laajemmalle alueelle.

Toiminnanjälkeiset vaikutukset vastaavat toiminnan aloituksen aikaisia vaikutuksia, joiden päätyttyä toiminnassa olleet alueet kasvittuvat pikkuhiljaa, ja esimerkiksi melu- ja pölyvaikutukset lakkaavat. Kivenoton lopettamisen jälkeen alueella on mahdollista tehdä ennallistamistoimenpiteitä, jotka edesauttavat suojellisesti huomionarvoisen linnuston palaamista alueelle. Avoimien vesialtaiden jättäminen alueelle edesauttavat monia eri pesimälajeja kahlaajista varpuslintuihin.

Vaikutuksia pintavesiin voidaan lieventää ohjaamalla vesiä louhoksen ympäriltä alueen ojiin, ja epäpuhtauksien kulkeutuminen ympäristöön voidaan estää johtamalla vedet laskeutusaltaan kautta. Alueen vesitasapainoa ja veden laatua seurataan ottamistoiminnan aikana silmämääräisellä valvonnalla ja seuraamalla alueen avo-ojien virtaamia ja veden laatua. Tämän hetken suunnitelmien mukaan vedenlaatua (Vuosioja) tullaan myös seuraamaan paikalla olevan mittarin avulla. Vuosiojasta tehdään tarkkailua ennen toiminnan alkua ja toiminnan aikana.

Elinympäristöihin kohdistuvat vaikutukset voidaan minimoida hyödyntämällä olemassa olevia hakkuita ja tieverkostoja. Elinympäristön häviämistä ja kaikkia heikentäviä vaikutuksia ei voida täysin estää.

Louhinta menee hakemuksen mukaan lähes heti pohjaveden pinnan alapuolelle, joten vaikutuksen hydrologiaan alueelle ovat laajoja ja vakavia. Hakemuksessa sanotaan virheellisesti, että toiminta aiheuttaa mahdollisesti vesitalousolojen muutoksia. Kun pohjaveteen kajotaan ja se pumpataan luonnottomaan suuntaan, pois alueelta, sen vaikutukset ovat väistämättömiä ja lopullisia. Maasto kuivuu jostain kohdilta ja johonkin johtuu liikaa kosteutta. Tämä tulee selvittää ennen

luvan harkitsemista. Puutteellisilla esitiedoilla kaikki on vain arvailua, ensin tulee olla tiedossa faktat asiantuntijan puolueettomalla selvityksellä.

Kohdassa 11.7.2 Linnusto ja muu eläimistö hakija kertoo, että haittoja tulee siitä, että otsikossa mainittujen lintujen ja muiden eläimistöjen elinympäristö poistetaan. Hakija kertoo, että kasvilajikoostumus muuttuu ja se vaikuttaa lajien ravinnonsaantiin ja pesintään. Elinympäristöt katoavat kokonaan ja hakijan mukaan se voi pakottaa linnut ja eläimet siirtymään toisille alueille.

Hakemuksessaan hakija kertoo, että joidenkin eläinlajien kohdalla ne katoavat alueelta kokonaan.

- Aiemmin hakemuksessa kerrottiin eläimistön kohdalla, että määrät ja lajit ovat tavanomaisia. Alueella ei mielestäni ole yhtään kadottamisen arvoista eläinlajia, vaan kaikki kuuluvat tähän maaseutumaiseen, erämaatyypiseen luontokokonaisuuteen joka alueelle on tyypillistä.

Hakija vähättelee haittaa vetoamalla siihen, että louhoksen kokonaisala on hyvin pieni, kun suunnittelualue on kuitenkin lähes 7 hehtaaria.

- Alue on kokonaisuudessaan ikaikaista kalliota, joka hankkeen myötä tuhoutuu ikaajoiksi. Kyseinen kiviaines on yli 2,7 miljardia vuotta vanhaa ja se kuuluu alueeseen, jolla esiintyy arkeisia muodostelmia.

Hakija kertoo myös, että seudulla on runsaasti vastaavaa korvaavaa ympäristöä jonne linnut ja eläimet voivat siirtyä.

- Suunnitellun louhoksen välittömään läheisyyteen on nousemassa valtakunnallisestikin merkittävän laaja tuulivoima-alue. Samoin useat samalle alueelle kohdistuvat sähkövoimalinjat ja niiden uudet sijoittelut vaikuttavat lintujen ja eläinten asuinalueisiin heikentävästi. Juuri samalla alueella on myös tämä jättimäinen datakeskushanke.

- Lintujen muuttoreitit ovat tutkimusten mukaan juuri rannikon useiden tuulipuistojen vuoksi jo siirtyneet juuri Yli-Olhavan kyläkeskittymän kohdille. Eläinten asuinpaikkojen ja lintujen pesinnän, sekä muuttoreittien sijoittumisen osalta tilanne on jo alueella katastrofaalinen. Ei tässä lähiympäristössä ole enää paikkaa, jonne eläimet voisivat siirtyä! Mihin ne eläimet ja linnut on tarkoitus sijoittaa ??

Hakija vetoaa siihen, että alueella on jo nyt niin laajamittaista ihmistoimintaa, että kivenoton aloittaminen ei merkittävästi lisää häiriön ja elinympäristömuutosten kautta tulevia haitallisia linnustovaikutuksia. Valheellinen väitel!

Vastine: Maanottoalue ja louhos on suunniteltu osaksi tuulivoimahanke kokonaisuutta ja tuulivoimahankeosayleiskaavan alueelle, jonka alue muuttuu metsätalous valtaisesta alueesta energiantuotantoalueeksi. Kiviaineksen ottamisessa kallioperä poistetaan kokonaisuudessaan Kalliokiviaineksen alueen läheisyydellä ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Louhostoiminta laskee pohjaveden tasoa louhoksen välittömässä läheisyydessä ja saattaa samentaa pohjavettä kivenottamon läheisyydessä. Alueen kivilaji on GTK:n aineiston perusteella syväkiveä, joka on erittäin tiiviskivilaji, joiden huokoisuus on hyvin alhainen. Kallio ei sijoitu ruhjevyyöhykkeelle. (<https://gtkdata.gtk.fi/maankamara/>)

Kivenottotoiminnassa, jossa paikalle syntyy lampi, virtaussuunta on yleensä kohti kiviaineenottoaluetta, jolloin pohjaveden samentuminen ulkopuolelle on vähäisempää. Vaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan vähäisiksi, koska alueella ei ole vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta jota hyödynnettäisiin talouskäyttöön. Alueella ei myöskään ole pohjavedestä laadusta tai määrästä riippuvia luontotyyppisiä.

- Alueella jonne louhos ollaan perustamassa ei ole tällä hetkellä mitään toimintaa. Kestinkallioilla ei ole metsäautoteitä, ei vakituista asutusta eikä teollista toimintaa. Se on luonnontilainen kalliomuodostelma, jossa linnut ja eläimistö pääsevät olemaan täysin rauhassa. Nimenomaan louhostoiminnan jaksottaisesti jatkuva, pitkäkestoinen melu-, pöly- ja räjäytykset karkottavat linnut ja eläimistön. Itse tuulivoimarakentaminen ja sähkölinjojen rakentaminen joka alueelle tulee aiheuttaa tietysti häiriötä em. lajien ympäristöön, mutta rakentamisen jatkuessa toisaalle, eläimistö pääsee nopeasti palaamaan asuinpaikalleen. Louhos jyskää vuosikausia, ja eläimet eivät palaa epäedulliseen elinympäristöön takaisin.
- Alueella ei myöskään ole tällä hetkellä mitään sellaista toimintaa, että ihmiset tai eläimet olisivat jotenkin tottuneet meluun. Päinvastoin, täällä osataan arvostaa hiljaisuutta ja kuunnella luonnon omia ääniä.

Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua (MAL 3 §:n 1 mom.):

1. kauniin maisemakuvan turmeltumista
2. luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista
3. huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
4. tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Lupaa maa-ainesten ottamiseen ei tule myöntää, jos ottamisesta aiheutuu jokin edellä mainittu haitallinen vaikutus. Luvan hakijan tulee selvittää ottamisen haitalliset vaikutukset ennen luvan hakemista.

Selvityksessä tulee tarkastella ottamisalueen luontoarvoja ja luonnonolosuhteita sekä maisemaa ja ottamistoiminnan vaikutuksia ympäristöön.

Yhdessä kaikkien muiden samalle alueelle suuntautuvien hankkeiden kanssa rasite ympäristölle nousee liian suureksi. Tämä louhoshakemuksen hanke olisi pitänyt sisällyttää alkuperäisiin (puiston kaava) YVA-menettelyihin, jotta toiminta olisi ollut läpinäkyvää.

Nyt toimintaa halutaan luvittaa salamyhkäisesti, ilman että kansalaisille annetaan todellista mahdollisuutta vaikuttaa; esimerkiksi kyselyillä suoraan kyläyhteisön asukkaille. Tällainen kysely olisi ollut helppo toteuttaa, koska 6 km säteellä on alle sata taloutta. Alueen luontokohdearvo menetetään täysin mahdollisen louhostoiminnan myötä. Ei ole rauhaa, hiljaisuutta, eläimiä eikä linnustoa. Metsän tarjoamaa ravintoa ei voi hyödyntää kotitarvekäytössä eikä kaupallisesti.

Valitettavan moni ei hallitse luvitusprosessia ja mielipiteet ja muistutukset jäävät tekemättä. Myös Wind Farm Oy:n lupahakemuksen muuttaminen siinä vaiheessa, kun yhtiö on saanut tiedon alueen asukkaiden vastustuksesta, ei kuulu hyviin käytänteisiin.

Lupaa ei voida myöntää, koska yhtiö pyrkii estämään kansalaisten lakiin perustuvan oikeuden vaikuttaa oman elinalueensa kehittämiseen ja siellä vallitsevien asumisviihtyvyyssolojen säilyttämiseen. Tällä viitataan edelleen hakemuksen muuttamiseen kesken luvitusprosessin.

Vastine: Tuulipuiston rakentamisvaiheessa syntyy enemmän melua ja kuormitusta ympäristöön kuten muissakin rakennushankkeissa. Koko tuulipuiston rakentaminen kestää noin kaksi vuotta. Kiviainesottamotoiminnan on suunniteltu kestävän kaksi vuotta, jonka aikana kiviainesta ei louhita tai murskata päivittäin vaan vaiheittain. Tuulivoimahanke on muuttunut yli 60 tuulivoimalan hankkeesta 50 tuulivoimalahankkeen kokonaisuudeksi ympäristövaikutusten arviointiselvitysten perusteella. Hankekehitys vaatii aikansa ja muutoksia tehdään vastaamaan muuttuvia olosuhteita. Rakentamisaikaan eläimet todennäköisesti välttävät aluetta, mutta palaavat todennäköisesti alueelle rakennustoimien päätyttyä. Melun leviämistä lieventää ympäröivä puusto ja pinnanmuodot. Alle 500 metrin etäisyydellä alueesta ei sijoitu melulle alttiita kohteita. Kivenottamon ja -murskaamon ympäristöluvassa perustuvat usein valtioneuvostonpäätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvoja noudatetaan ja toiminta sijoitetaan niin, ettei meluarvot ylity asuin- tai lomarakennuksien osalta.

Hakemuksessa ja sen liitteissä on esitetty selvitys, ettei haetusta ottamistoiminnasta aiheudu maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitettuja seurauksia. Tältä osin viitataan hakemusaineistossa kallioalueen ja sen ympäröivien olosuhteiden osalta esitettyyn. Toiminta ei missään sen vaiheessa aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä sellaisia huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa, jotka estäisivät luvan myöntämisen. Lupamääräyksiin voidaan lisäksi varmistaa, että ottamispaikat ja maa-ainesten ottaminen järjestetään maa-ainelain 3 § 4 momentin mukaisesti.

Muistutus/mielipide (3), [REDACTED] 13.4.2025:

Mittavien yhteisvaikutusten vuoksi lupaa ei voida myöntää (Yhdenvertaisuuslaki 5 §, maankäyttöön ja louhosten sijoittamiseen liittyvät lait (Maa-ainelaki (555/1981); ja erityisesti sen 3 §, ympäristöön ja sen suojeluun liittyvät lait (Ympäristönsuojelulaki (527/2014) ja ihmisoikeudet sekä perustuslaki. Lisäksi tulee noudattaa maankäyttö- ja rakennuslakia (MRL 132/1999), luonnonsuojelulakia (LSL 1096/1996) ja lakia ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVAL 252/2017), nyt toimitaan niiden tarkoitusta vastaan.

Perustelut:

Koko maakuntakaava-aluetta koskevat yleismääräykset sisältävät seuraavan määräyksen: " Eri hankkeiden yhteisvaikutukset tulee ottaa huomioon erityisesti

asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallista vaikutusta" Ramboll Finland Oy 2020a: " Yli-Olhavan tuulivoimahankkeen vaikutusalueen herkkyys on arvioitu elinolojen ja asumisviihtyvyyden näkökulmasta kohtalaiseksi." Tämä kertoo siis nykyisestä tilanteesta, kun myllyjä ei vielä ole alettu rakentaa, eikä sen sähköverkostoa tehdä. Louhostoiminta tähän vielä lisäksi niin vaikutusalueen elinotot ja asumisviihtyvyys on jo vahvasti heikon puolella!

Kalliokiviainesten ottamiselle ei voida myöntää lupaa, koska alueelle jo myönnetty tuvat tuulipuistolle ja sen sähkönsiirtohankeelle. Lisäksi kyläkeskittymän ihmisten elinpiiriin vaikuttavat ja tulevat vaikuttamaan datakeskus-hanke, vetyputki-hanke ja elinpiirissä tehdyt taajat avohakkuut. Kalliolouhos toiminta aiheuttaisi eri hankkeiden yhteisvaikutukset alueen asukkaille kestävämmiksi.

Samainen Ramboll Oy 2020a:

"Hankealue on metsätalousaluetta ja alueen virkistyskäyttö painottuu metsästykseseen ja luonnossa liikkumiseen."

Kaikki alueen käyttö ja kyläyhteisön säilyminen elinkykyisenä perustuu mahdollisuuteen liikkua ja oleilla ulkona luonnonrauhassa, joko omalla tontilla tai lähiluonnossa. Maisemahaitat, meluhaitat, luonnoneläimien ja -lintujen kaikkoaminen ja oman lähiluonnon virkistyskäyttö sekä metsästys ja marjastus ei enää onnistu omassa lähiympäristössä. Ihmiset liikkuvat ja harrastavat tällä seudulla ulkona.

Vastine: Tuulipuistohankkeen rakentaminen muuttaa osayleiskaava-alueen energiantuotantoalueeksi. Louhoksen toiminta-aika on rajallinen. Nykyisellään osayleiskaava alue on pääosin talousmetsää, johon ihminen on vaikuttanut toiminnallaan esimerkiksi ojittamalla ja kuivattamalla maita metsätaloudelle sopiviksi.

Ei tarvitse erillisiä harrastuspaikkoja (eikä niitä ole), kun kuntoilu ja luonnonrauhasta nauttiminen ja virkistäytyminen onnistuu omalla pihalla ja lähiluonnossa. Asukkaiden kotieläimet ja lemmikit stressaantuvat räjäytyksistä ja melusta. Osa niistä on ns. "paukkuarkoja" ja tarvitsevat myös lääkityksen esim. rakettien ampumisen aikaan. Kiviainesten otto aiheuttaa sen, että ulkona touhuilu aiheuttaa ennemminkin stressiä, jatkuva jytinä ja räjäytykset sekä muodostuvat pölypilvet ja laskeumat eivät kuulu maaseudun ihmisten ympäristöön. Ei ole käyttökelpoisia marjoja kerättäväksi, ei voi harrastaa metsästystä, kun metsän eläimet ja riistalinnut kaikkoavat alueelta.

Kalliolouhoksen lisähaittaa alueelle ei voida millään toimijan keinolla ehkäistä, joten lupaa ei voida myöntää. Hakemuksessa vähätellään näitä seikkoja eikä siinä ole erikseen tähdennetty, että esimerkiksi muuttolintujen reitit kulkevat nimenomaan tämän läntisen tuulipuiston läpi vilkkaimmillaan, ja ei ole otettu kantaa, miten melu ja pöly vaikuttavat niihin.

Muuttolintuihin alueella lukeutuvat mm. kurki, maakotka, merikotka, piekana ja alueella myös vuosittain pesivät joutsenet. Puhumattakaan pienriistasta, metsäkanalinnuista ja sepelkyyhkyistä, runsaslukuisista metsähanhista ja muista

sorsalinnuista, joita alueella esiintyy ja lisääntyy. Isommista riistaeläimistä hirvet lisääntyvät Saarisuon alueella, myös jänikset, rusakot ja ketut sekä viime vuosina myös ilves pitää aluetta vakituisesti elinpaikkanaan.

Muuttolinnut eivät sitten enää kulje tämän läntisen alueen poikki, jonne louhosta suunnitellaan, eivätkä alueella vakituisesti pesivät linnut ja nisäkkäät jää räjäytys- ja murskausalueen lähelle. (kts. alueelle tehdyt Ramboll Finland Oy 2020 ja Birdlife2023)

Mihin eläimet ja linnut siirtyvät, kun ranskalaisomisteinen Wind Farm Oy tuhoaa hankkeillaan koko Yli-Olhavan kylän ympäristön? Tulee ottaa huomioon, että eläimet ja muuttolintujen reitit ovat jo siirtyneet mm. Olhavan tuulivoimapuiston vuoksi kauemmas rannikosta, nyt ne siirtyvät edelleen kohti itää.

Vaikka alueen eläin- ja kasvilajit ovat tyypillisiä ja tavanomaisia juuri tälle alueelle, tarkoittaako se, että ne voi sitten surutta hävittää ja häätää ympäristöstä? Ympäristönsuojelulaki ei voi tarkoittaa, että vain esimerkiksi kansallispuistot ja luonnonsuojelualueet säilytetään, muilla tavallisilla alueilla ei ole väliä. Alueen ihmiset haluavat juuri sen tavallisen maaseutumaisen ja erämaatyyppisen ympäristön säilyvän.

Tehdyt YVA-selvitykset eivät ole riittäviä, joten niiden osalta tulee ennen päätöstä ryhtyä lisäselvitysten laadintaan. Tehdyissä selvityksissä on keskitytty itse tuulimyllyn rakentamisesta aiheutuviin ja sähköpylväiden ja -linjojen rakentamisvaiheen haittoihin. Kalliokiven otto- ja louhostoiminta on erillinen ja jälleen uusi luontoympäristöä ja alueen asukkaita taas rasittava toiminta, joka aiheuttaa jatkuvaa, pitkäkestoista häiriötä. (melu, saastuminen, suo- ympäristön tuho, kivipölyn vaikutukset ympäröivään maastoon)

Millainen on metsätalousvaltainen maalaisympäristö ilman luonnoneläimiä, hiljaisuutta ja puhdasta ympäristöä? (Vastaus: Se on teollisuusalue.)

Vastine: Kivenottoalueen toiminta on väliaikaista ja toiminnan jälkeen kivenottoalue jää osaksi aluetta, jonka äänimaailmaan vaikuttaa tuulivoimaloista aiheutuva melu. Metsästys on mahdollista yhteensovittaa alueelle myös rakentamisen aikana. Rakennustöiden loputtua metsästystä, marjastusta, sienestystä ja alueella liikkumista voi harjoittaa normaalisti. Tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointi perustuu alan asiantuntijoiden laatimaan laajaan selvitykseen, jossa selvitetään tuulivoimahankkeen todennäköisesti merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset ja tarkastellaan hankkeen vaikutuksia kokonaisuutena. Ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole selvitetty kivenottoalueen toiminnan seurauksia, jotka on arvioitu ja esitetty tässä lupahakemuksessa. Tehdyt luontoselvitykset kuitenkin luovat vahvan pohjan osayleiskaava alueen olosuhteista ja ominaispiirteistä.

Muistutus/mielipide (4), [REDACTED] 13.4.2025:

Ääni- ja meluhaitat sekä räjäytysten vaikuttavuusalue tulee mallintaa ennen luvan myöntämistä. Melu-, pöly- ja värinäselvitykset tulee laatia päätöksenteon mahdollistamiseksi.

Perustelut: Hakemukseen kerätyt niukat tiedot perustuvat tuulimyllyjen rakentamisen kaavoitukseen ja sähköverkon rakentamiseen alueelle. Sähköverkon ja tuulimyllyjen kohdalla ei ole kyse jatkuvasta melusta kuten louhoksen kohdalla tapahtuu. Nämä ovat eri toimintoja ja kalliolouhoksen perustaminen alueelle on ihan erillinen lisähaitta, jonka toiminnot vaativat tarkan selvittelyn yhteisvaikutuksineen.

Hakemuksessa mainitut suoja-alueet ovat lain määrittämiä vähimmäismatkoja asutukseen. Me kaikki kuitenkin tiedämme, että kun kalliota räjäytetään, kiviaineksia murskataan ja porataan, niin siitä syntyy todella kova äänirasite.

Ääni kuuluu kilometrien päähän ihan selvästi, se ei suoalueilla kovin paljon vaimene kulkiessaan aaltomaisesti. Sekä Oijärventien että Vuosiojan suuntaan on isot suot. Puuston mainitaan olevan alueella kitukasvuista, joten sekään ei melua vaimenna. Kun toiminta on käynnissä, tässä alueella olevat ihmiset eivät pääse pakenemaan omistusasunnoistaan, kuten eläimistö tulee tekemään.

Hakemuksessa kerrotaan, että laitteet pyritään sijoittamaan syntyneen montun pohjalle, äänen vaimentamiseksi. Eihän louhostoimintaa suoriteta niin, että kone upotetaan yhteen kohtaan; ja sitten siitä tehdään töitä! Höpöjuttuja; kyllähän se louhintaa suoritetaan kerroksittain, ja äänen vaimenemisesta voidaan puhua vasta kuukausien, jos vuodentakaan kuluttua. Sittenkin ääni kimpoilee kaikuna louhoksen reunoilta, jatkaen matkaa avoimien soiden poikki aivan vapaasti.

Vastine: Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä säännellään Muraus-asetuksella (800/2010). Suojaetäisyyssuositus tai -määräys ympäristöhallinnon oppaan (Ympäristöministeriö 2023:30) mukaisesti kohdetta koskevat suositukset ja määräykset **korostettuina**: Etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai muuhun häiriöalttiiseen kohteeseen.

- kivenlouhimoilla, muilla kivenlouhinta-alueilla ja kivenmurskaamoilla vähintään 300–400 m. Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä säännellään Muraus-asetuksella (800/2010).
 - **Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.** → Lähin loma-asumiseen käytettävä rakennus sijaitsee yli 300 metrin etäisyydellä kallioiviaineksen ottamisen suunnitelma-alueen reunasta kaakossa. Kohde sijoittuu metsäalueelle 1,8 km etäisyydelle asutuksesta.

Ennen louhinnan alkua suunnittelualueelta poistettavia pintamaista tehdään suojavallit. Louhinta tapahtuu räjäyttämällä suoritettavana pengerlouhintana. Murskauslaitosten tuottamaa melua rajoitetaan louhe-/varastokasojen avulla. Melua vähennetään myös käyttämällä nykyaikaista konekalustoa ja sijoittamalla murskauslaitos louhoksen suojaan louhoksen laajentuessa.

Kallio on osa samaa kalliopohjaa, joka jatkuu Oijärventien suuntaan Olhavanjokeen asti. Salamaniskutkin Saarisuon ja Pirttijärven alueen kallioille

aiheuttavat alueen taloissa ikkunoiden helinää ja tuntuva tärinää. Miten on tutkittu räjäytysten vaikutus herkästi reagoivaan maaperään? Alue Oijärventien suuntaan ja siitä kohden Olhavanjokea on entistä suota ja kallio on paikoin maan pinnan tasolla.

Samoin Olhavassa ja Maunulassa sijaitsevien soranotto- ja kivilouhosten murskaus- ja räjäytysäänet kuuluvat jo selkeästi asuinkeskittymään Tannilan tienhaarasta Maunulan tienhaaraan, sekä koko Vuosiojanvarren asutukselle.

Muraus-asetukset antavat suosituksia ja osittain ehdottomia määräyksiä suojaetäisyyksistä. Suojaetäisyys ei kuitenkaan tarkoita, että melu, pöly ja tärinä, jota toiminta aiheuttaa, jotenkin taianomaisesti pysähtyisi siihen metrimäärään.

Pölypäästöjen mallinnus puuttuu lupahakemuksesta, samoin tärinä ja meluselvitys ja käytetyt mittaustavat ja välineet. Hakemus on siis tältä osin puutteellinen. Kivipöly leviää ympäristön soldensuojelualueille, miten se aiotaan estää?

Tehdyt YVA-selvitykset eivät sisällä arvioita pölyn ja melun vaikutuksista? Myöskään maastokäyntejä linnuston ja kasvilajien sekä eläimistön osalta ei ole tehty Saarisuon ja Vuosiojan alueella, YVA-perustuu näiltä osin arvioihin eri lähteistä, jotka osin ovat jo vuosien takaa.

Vastine: Kohde sijoittuu metsäalueelle 1,8 km etäisyydelle asutuksesta, joten tärinävaikutuksia ei arvioida syntyvän. Räjäytysten tärinävaikutuksia voidaan vähentää ja sen haitat minimoida hyvällä louhintasuunnittelulla ja oikeilla toimintatavoilla. Tärinän syntymiseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. louhintasuunnan muutokset, räjäytysaineen valinta, samanaikaisesti räjähtävän räjähdysaineen määrä ja reikäpanosten määrä. Teknisillä muuttujilla pystytään hallitsemaan tärinävaikutukset siten, että rakenteellisia vaurioita ei synny sekä asuinviihtyvyys ei häiriinny.

Tiedottaminen toteutetaan 2–4 viikkoa ennen toiminnan alkua esimerkiksi sanomalehdissä tai postitse toimitettavalla infokirjeellä, jossa kerrotaan kiviainesoton tuomista melu- ja tärinävaikutuksista sekä esimerkiksi viikonpäivät ja kellonajat, jolloin räjäytyksiä tehdään. Louhintaa lähinnä olevien rakennuksille tehdään ennen louhintaa tarkastus, sekä tarjotaan mahdollisuutta asentaa tärinämittari rakennuksien kivijalkaan. Yleensä tärinää mitataan tärinälähdettä lähimpänä olevasta rakennuksesta sekä perustelluista syistä kauempanakin. Mittauksiin liittyy myös rakennekatselmuksien ennen ja jälkeen louhintatöiden. Tärinämittausten avulla pystytään vaikuttamaan räjäytysten tärinää aiheuttaviin tekijöihin siten, että ohjearvojen ylityksiä ei tapahdu. Yleisesti maaperän ominaisuuksiin tutustutaan koeräjäytyksin, jolloin tärinävaikutukset ovat alusta asti hallinnassa.

Tärinä- ja ilmanpainevaikutuksia pienennetään huolellisella louhinnan suunnittelulla. Pölyämistä vähennetään murskauslaitoksessa säätämällä tuotteiden putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi ja käyttämällä vesikastelua pölynhallinnassa.

Muistutus/mielipide (5), [REDACTED] 13.4.2025:

Kalliokiviaineksen ottoa ja -louhintaa ei voida sijoittaa Vuosiojan valuma-alueelle, koska se kumoo vaikutuksillaan kaikki tähän mennessä suoritettut valtion, kunnan, Euroopan Unionin osarahoittamien kunnostushankkeiden sekä ympäristön asukkaiden suorittamat hankkeisiin liittyvät kunnostustoimet sekä meneillään olevat kunnostuksien jatkamiseen liittyvät hankkeet, joihin toimijoiden etsintä on parhaillaan käynnissä, tämän takia lupaa kallioaineksien ottoon ei voida myöntää.

Perustelut: Vuosioja ei nimestään huolimatta ole mikään oja vaan aivan oikea vesiuoma, joka laskee Olhavanjokeen. Uomakunnostuksia tehty jo vuodesta 2018 lähtien, kuuleman mukaan ensimmäisiä suunnitelmia jo vuodesta 2003. Yhteistyötä on ollut paikallisten toimijoiden, maanomistajien, ELY-keskuksen ja lin kunnan välillä, sekä lukematon määrä asukkaiden talkootyötä vesistöjen fyysisessä kunnostustyössä sen lisäksi yhteiskunnan rahaa kulunut eri hankkeissa kymmeniä tuhansia?

Tehdyt toimet:

- Olhavanjoki 2018-2019 Olhavanjoen kalataloudellinen suunnitelma, Osuuskunta Virtatiimi
- Olhavanjoki 2020 12 eri kohteen kunnostus, Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto
- Olhavanjoki 2022 5 eri kohteen kunnostus, Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto
- Vuosioja, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen pienvesihelmikohde 2021-2024
- Vuosioja 2025 Kunnostustoimia tilaan "Pikkarainen" saakka (viimeinen talo Vuosiojan lähtöpäässä), HELMI-rahoitus
- PUHTI-hanke 2025 - kunnostustarvekartoitus Paskajoella, joka laskee Kaihuanjärveen ja josta edelleen vedet laskevat Olhavanjokeen
- Veden Äärellä -hanke 2024-2028; toiminta-alueella sijaitsevat Olhavanjoki ja Vuosioja
- yleisötilaisuus 23.3.2026 Yli-Olhavan Maamiesseuran talolla, Euroopan maaseuturahasto, hallinnoija Pro-Agraria Pohjois-Suomi, Oulun maa- ja kotitalousnaiset sekä Oulun kalatalouskeskus

Edellä mainitun viimeisimmän yleisötilaisuuden diasta lainaus: "Seuraavaksi katse veden laatuun ja valuma-alueelle." Lisäksi mainittiin, että alueen laajojen päättäneiden turvesoiden alueelta on nyt havaittu, ettei sieltä tule Olhavanjokeen enää lisää varsinaista turveainesta kuten oli turvesoiden toiminta-aikana. Tosin jo valunut turveaines on edelleen rasittamassa Olhavanjoen tilaa. Erityisesti nyt oltiin kiinnittämässä huomiota valuma-alueisiin ja niiden kunnostamisen vaihtoehtoihin. Louhoksen perustaminen ei ole kunnostustoimi. (lähde; Yleisötilaisuus 23.3.2026, Yli-Olhavan Maamiesseuran talo, Veden Äärellä -hanke)

VESI.fi sivusto kertoo: "Valuma-alue kunnostuksissa on olennaista tarkastella

veden liikkeitä koko valuma-alueella ja pyrkiä kokonaisvaltaisiin ratkaisuihin, jotka tukevat myös muita tavoitteita: maa- ja metsätalouden vesienhallintaa, maisemanhoitoa ja valuma-alueen luontoarvoja." Lupaa ei voida antaa haetulle toiminnalle koska hakemuksessa ei ole tarkkoja, eikä riittävän laajoja selvityksiä ja tietoa sen ja muiden hankkeiden vaikutuksesta alueen hydrologiaan (uudet tiet ja ojalinjaukset) sekä nimenomaan Vuosiojan ja Olhavanjoen vesistövaikutuksiin, koskapa louhokseen syntyvä ylijäämävesi johdetaan Vuosiojan valuma-alueelle. Ylijäämävesi sisältää kiintoaineksia ja irrottaa suo-ojista humusta, jotka kulkeutuvat Vuosiojaan, ja edelleen Olhavanjokeen. Kallioulouhoksen perustaminen valuma-alueelle on päinvastainen tehtyjen kunnostustoimien kanssa, myös lin kunta on osallistunut panoksellaan näihin hankkeisiin, samoin kuin ELY-keskus, sekä Euroopan Unionin rahoitukset. Tulee mieleen hölmöläisten hommat

Hakemuksessa kerrotaan, että louhoksen laskeutusaltaan vedet johdetaan suoalueen ojitusta myöten Vuosiojaan, josta vesi laskee Olhavanjokeen. Tämä aiheuttaa kuormituksen, joka on täysin alueella jo suoritettujen useina vuosina suoritettujen kunnostamisien vastainen. Vuosioja on matalareunainen, herkästi uomastaan tulviva vesiuoma. Sen reunat ovat todella herkät veden virtauksen eroosiolle jo nykytilassaan. Tulva-aikana ja sateisina aikoina se tulvii uomastaan vuosittain. Kun virtausta lisätään laskemalla putkesta louhosalueen vettä, Vuosiojan virtaamat nousevat väistämättä. Hakemuksessa mainittua korkeintaan 10 prosentin virtaamalisäystä ei voida mitenkään todentaa, jos nykyisistä virtaamamääristä ei ole tietoa. Eikä Vuosioja nykykunnossaan kestä virtaamien lisäystä, kun nytkin ongelma on jo nimenomaan valuma-alueelta tuleva liiallinen vesimäärä, joka aiheuttaa liian nopeaa vedenvirtausta ja tulvimista. Vuosiojan virtausta pyritään hidastamaan ja virtaavan veden määrää pitäisi entisestään pyrkiä rajoittamaan, ei vauhdittamaan niin kuin louhoshanke tekee.

Vastine: Louhokseen kerääntyvät sade- sulamis- ja muut valumavedet ohjataan rakennettavan ojituksen kautta laskeutusaltaaseen, josta ne ohjautuvat metsäojia pitkin Vuosiojaan. Alueen vesitasapainoa ja veden laatua seurataan ottamistoiminnan aikana silmämääräisellä valvonnalla ja seuraamalla alueen avo-ojien virtaamia ja veden laatua. Ennen toiminnan alkua otetaan vesinäyte Vuosiojasta hankealueen ylä- ja alapuolelta ja toiminnan aloittamisen jälkeen selkeytysaltaasta tai muusta alueelta poisjohdettavasta vedestä. Näytteenotto uusitaan tarvittaessa, mikäli vedessä havaitaan toiminnan aikana selvästi kohonneita pitoisuuksia tarkkailtavien muuttujien osalta.

Virtaama-arvion on tehnyt vesistöasiantuntija, joka on hyödyntänyt työssään muun muassa Vuosiojalta saatuja Sykeen WSFS vesistömallijärjestelmän dataa.

Louhoksesta poisjohdettavan veden purkaminen ajoitetaan kevään tai syksyn ylivalumakaudelle, jotta purkuveden osuus ei kasva helposti liian suureksi. Toiminnan aikana pumppausta toteutetaan säännöllisesti ja hallitusti koko ottamistoiminnan ajan. Poikkeuksellisen runsasvetisinä aikoina louhosta voidaan käyttää veden allastukseen/viivytykseen, jotta poisjohdettavan veden pumppausmäärä ei ylitä 100 m³/vrk. Mikäli pumppausmäärä ylittäisi 100 m³/vrk, niin Lupa- ja valvontavirastolle tehdään ilmoitus vähintään 30 vuorokautta ennen

toimenpiteen aloittamista. Louhoksen käyttö mahdollistaa tasaisen pumppauksen, milloin huuhtoumaa ei pääse syntymään.

Suo-ojista ja itse laskeutusaltaaseen kertyneestä vedestä kulkeutuu myös enemmän epäpuhtauksia ja maa-aineksia Vuosiojaan huonontaen sen tilaa entisestään. Ilmaan nouseva kaikenkokoinen kiviaineksista koostuva pöly laskeutuu ojien ja muiden vesistöjen pinnalle, kulkeutuen laajalle alueelle.

Kallioulouhinnassa käytettävä nestemäinen räjähdysaine muuttuu prosessissa nitraatiksi. Nitraatti aiheuttaa ympäristön rehevöitymistä ja on siis erittäin haitallista joutuessaan jo valmiiksi huonokuntoiseen Vuosiojaan ja edelleen Olhavanjokeen. Mikä on luontoon päätyvän nitraatin kokonaismäärä, kun räjäytysainetta käytetään 300 grammaa tonnia kohden? Aika paljon, sanoo Ojalan laskuoppi.

Vuosiojalla ei onneksi tällä hetkellä ole suurta pistekuormitusta, ja juuri siksi tehdyt kunnostustoimet on nähty järkeväksi toteuttaa. Nyt näiden kunnostushankkeiden vaikutukset ja asukkaiden tekemä talkootyö eri hankkeissa yritetään tehdä tyhjäksi aiheuttamalla uutta tarpeetonta kuormitusta Vuosiojaan ja Olhavanjokeen.

lin kunnan vesien suojelusuunnitelman mukaan (SWECO, 6.9.2024) Olhavanjokeen rajautuu myös Kynkäänharjun pohjavesialue. Se on I-luokan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Alueella sijaitsee kaksi Simppalan vedenottamo. Onnettomuustilanteessa ovatko nämä vaarassa saastua? Sijaitsevat kuitenkin Vuosiojan laskukohtaan alapuolisella alueella? Samaisessa suunnitelmassa mainitaan kohdassa 9.9.2 (Taulukko 16) seuraavaa: Maa-aineslupia ei tulisi myöntää aivan vedenottamoiden lähiympäristöön TAI rajautumaan suoalueisiin. Nyt haettua lupaa ei siis voida myöntää, koska se rajautuu suoalueeseen. Myös heti aloituksesta lähtien kajotaan pohjaveteen, joka on elintärkeää. Onko tutkittu, miten pohjavesivirtaukset kulkevat alueella? Vedenottoalueeseen aika lyhyt matka kuitenkin.

Samassa yhteydessä jatkotekstissä mainitaan myös, että syntyneet pohjavesilammet tulisi täyttää, ja niiden täyttöön tulisi käyttää vain puhtaita karkearakaisia kiviainesmaita. Itse tuulivoimarakentamisen ja siihen liittyvien sähkönsiirtolinjojen rakentamisen vaikutukset alueen hydrologiaan ovat jo mittavia. Alueelle näiden edellä mainittujen hankkeiden vuoksi rakennettavat uudet tiet, uudet ojaverkostot ja entisten teiden ja ojien kunnostaminen hankkeita varten sekä muut maaperään kajoamiset muuttavat huomattavasti alueen vesi-, valuma-, ja suoympäristöjä aiheuttaen peruuttamattomia muutoksia Vuosiojan valuma-alueelle ja koko läntisen tuulivoimapuiston luonnon tasapainoon.

Vastine: Kalliokiviaineksen ottamisen suunnitelma-alueen läheisyyteen ei sijoitu pohjavesialueita. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue on Kynkäänharju (11139003), joka sijoittuu noin 5 kilometriä suunnitelma-alueesta etelään. Kynkäänharjun pohjavesialue muodostuu selännemäisestä harjusta, jonka ydinosa sisältää etupäässä kivistä soraa ja hiekkaa. Kallio on alueella lähellä maan pintaa. Pohjavesialue saanee täydennystä vesivaroihinsa luoteesta

tulevasta valunnasta, päävirtaussuunta on kaakkoon.

Muistutus/mielipide (6), [REDACTED] 13.4.2025:

Kalliokiviaineksen otto- ja louhintatoiminnalle ei voida myöntää lupaa, koska alueen kaavamenettelyvaiheeseen ei ole sisällytetty ko. toimintaa, jonka vuoksi suunnitellun tarpeettoman kalliolouhoksen yhteisvaikutuksista saman alueen ympäristöön jää virheellinen kuva. (läntinen tuulipuistoalue) Myöskään YVA-menettelyyn kuuluvan yleisön kuulemistilaisuuksiin ja kaavan kuulutusajan muistutuksiin ja mielipiteisiin ei ole sisällytetty lain mukaan vaadittavia eri vaihtoehtoja kalliomurskeen hankinnan osalta. Vaikka louhosalue olisi jollain mittakaavalla niin pieni, että se ei tarvitsisi YVA:ta, tulee nyt ottaa huomioon nimenomaan yhteisvaikutukset; tuulivoima, sähköverkko ja kalliokivilouhos samalle alueelle! Näin ollen tuulipuiston myllyjen pystytykseen ja myllyjen maankäyttöön tehty YVA ei ole riittävä lähde sille, että samaa aluetta tuhoava kalliolouhos perustettaisiin. Osayleiskaava alueelle on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena. Osayleiskaavassa on osoitettu:

- Maa- ja metsätalousalue (M-1), jolla on sallittua maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen sekä poronhoitoalueella myös poronhoitoa varten tarvittavien rakenteiden rakentaminen

- Alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita erikseen osoitetuille alueille ja niitä varten huoltoteitä, teknisiä verkkoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita.

- Tuulivoimaloiden rakentamiseen varatut alueet, joille on osoitettu voimaloiden ohjeelliset sijaintipaikat, enimmäismäärä yhteensä 50 kpl ja suurin sallittu kokonaiskorkeus 300 metriä maanpinnasta

- sähköasemien alueet

- luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (metsälakikohteet luo-1, muut arvokkaat luontokohteet luo-2, Kemeran ympäristötuki-kohteet luo-3)

- muinaismuistokohteet tai -alueet

- poronhoitoalueen raja - nykyiset/parannettavat tielinjaukset sekä ohjeelliset uudet ajoyhteydet ja maakaapelit - nykyinen 400 kV sekä suunniteltu 440 kV + 110 kV voimajohto sekä uudet ohjeelliset 110/400 kV voimajohdot

- ohjeellinen moottorikelkkailureitti, nykyinen ja uusi

(lähde: YVA-selostus tuulivoimahanke)

Osayleiskaava ei sisällä kalliolouhoksen perustamista, kun louhostoimintaa nyt suunnitellaan rasittamaan samaa läntisen tuulipuiston ympäristöä ja alueen asukkaiden elinpiiriä.

Vastine: Luvittava toiminta ei saa olla ristiriidassa olemassa olevien kaavojen suhteen, jota kivenottoalue toimintoineen ei ole. Osayleiskaava-alue on kaavoitettu energiantuotantoalueeksi. Kiviainesottoalueen toiminta ja vaikutukset voidaan yhteensovittaa tuulivoimaosayleiskaavan tavoitteiden ja tarkoituksen kanssa ja

tässä tapauksessa edesauttaa tuulivoimapuiston rakentamista ja vähentää merkittävästi esimerkiksi pidemmän matkan kuljetuksista syntyviä ympäristövaikutuksia.

Lähteiden mukaan (osayleiskaavaselostus) alueelle tarvittava kiviainesmäärä koostuu metsäautoteiden ja huoltoteiden rakentamisesta ja korjauksista. Alustavan tiesuunnitelman mukaan kaavaehdotuksen mukaisessa hankesuunnitelmassa VE3 olemassa olevia tieyhteyksiä on 27 kilometriä ja tarve uusille tieyhteyksille on noin 22 kilometriä.

Teiden tekeminen ei vaadi niihin käytettävien ainesten olevan kotoisin samasta, jo suurille ympäristövaikutuksille altistuvasta lähiympäristöstä. Louhoksen päivittäiset toiminta-ajat tiheästi asutulla asutuskeskittymässä ovat samoja, jolloin ihmiset nauttivat ulkoelämästä ja luonnossa liikkumisesta.

Ohiajava murskekuorma-auto on pienempi haitta, kuin lähiympäristön suot, metsät ja Vuosiojan saastuttava pölypilvi- ja jyskyttävä melu- sekä räjähdysäänät. Sekä lähes 7 hehtaarin lampi, joka jää virkistyskäytön ja eläimistön haitaksi. Puhumattakaan ainutlaatuisen tälle alueelle ainoan laajan kallioalueen tuhoamisesta.

Murskeen voi kuljettaa kuorma-autoilla muualta. Murskeen voi mainiosti hankkia muualta, jo toiminnassa olevilta louhoksilta, tai louhoksen sijoittaa alueelle, johon ei jo ole kohdistunut / kohdistumassa suuria ympäristöä ja asumisviihtyvyyttä heikentäviä hankkeita, kuten Yli-Olhavan kylän (Oijärventien lähistön) ja Vuosiojan vartisen asutuksen kohdalla on käynyt.

Arvio tuulivoima-alueelle tarvittavista murske- ja hiekkamääristä alueelle on yhteensä 311 000 m³. Tieto peräisin osayleiskaavan kaavaselostuksesta.

Hankkeen lupahakemuksessa käytetyn YVA-selostuksen on sisällettävä todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten arvio ja kuvauksen on katettava hankkeen välittömät ja välilliset, kasautuvat, lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin pysyvät ja väliaikaiset, myönteiset ja kielteiset vaikutukset sekä yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden kanssa. Nämä puuttuvat lin Huhtaharju Wind Farm Oy:n hakemuksesta kokonaan.

Tuulivoimahankkeen kaavoituksen yhteydessä YVA:ssa on otettu huomioon vain tuulivoimaloiden meluhaitat, ei kalliolouhoksen perustamisesta syntyviä melu-, pöly- ja räjäytyshaittoja.

Vaikka louhoksen koko ei itsessään vaatisikaan omaa YVA-menettelyä, tulisi tässä tapauksessa ottaa käyttöön lisäselvitysten vaatiminen, koska läntisen tuulipuiston alueellisen sijainnin vuoksi haitat juuri sen alueen ihmisille, eläimistölle, linnustolle ja arvokkaalle luontoympäristölle suojelualueineen ovat niin laaja-alaisia. Myös yhteisvaikutuksiin läntisellä alueella tulee kiinnittää erikoishuomio!

(Muistutuksessa Kuva 20.)

Yli-Olhavan ja Väli-Olhavaan kuuluvan Vuosiojan alueen asukkaat, jotka asuvat

vakituisesti juuri tämän suunnitellun läntisen tuulivoimapuiston alueella ja rakennettavan sähköverkon alueella, tulisi nyt taipua siihen, että alueen asukkaiden elinoloja entisestään kurjistetaan tarpeettomilla luonnon lisätoilla. Suunnitellut tuulivoimapuistot, datakeskus- ja vetyputki-hankkeet sekä laajat sähköntarvikkeiden uudistusrakentamiset osuvat myös samojen asukkaiden elinpiiriin, puhumattakaan Olhavan tuulipuiston maisemahaitoista.

Joukkoliikenne, koulut, kaupat ja posti- ja pankkitoiminta sekä kirjastoautopalvelut on alueelta jo kadonneet. Nyt ilmassa seuraavana oman seurakuntatalon lopettaminen. Asuinviihtyvyys on jo vuosien ajan perustunut luonnonkierrosta nauttimiseen ja sen mukaan elämiseen.

Lähes kaikki osittaiseen omavaraiseen asumiseen syrjäseudulla liittyvät työt tapahtuvat ulkoilmassa; kotitarvepuut, metsänhoito, puutarhanhoito, metsästys, kalastus, retkeily, marjastus, sienestys ja muu liikkuminen luonnossa. Se ei louhostoiminta-alueen vaikutuspiirissä ole enää rentouttavaa toimintaa. Onko tarkoitus häätää koko kylän asukkaat pois taloistaan?

Tältä alueelta kerättiin myös adressi, jonka allekirjoitusmäärästä voinette päätellä, että alueen asukkaat ovat lähes poikkeuksetta kaikki allekirjoittaneet kielteisen mielipiteen louhoksen perustamisesta alueelle. Huomatkaa, että melu- ja pölyhaitat käytännössä leviävät myös yli 5 km päähän helposti suotuisissa olosuhteissa alueella sijaitsevien laajojen suoalueiden ja matalakasvuisen puuston vuoksi. Kallioulouhoksen perustamista ei tulla hyväksymään alueelle ja lupaa ei tule myöntää.

(Muistuksessa Kuva 27.)

Alkuperäisessä kartassa näkyy oranssilla asuinrakennus ja vihreällä lomarakennus. Siitä voi laskea montako vakituista asuintaloa, joissa useimmissa asuu useita henkilöitä, sijoittuu läntisen tuulivoimapuiston alueelle. Olen hahmottamisen helpottamiseksi lisännyt karttaan mustalla ympäröidyn alueen, jonka asukkaille läntisen tuulipuiston alueelle suunniteltu louhostoiminta aiheuttaisi lisääntyneet haitat, entisten lisäksi. Tältä alueelta on myös kerätty adressi, josta käy ilmi, että lähes kaikki taloudet alueella eivät halua louhostoimintaa asuinalueelleen!

Siihen mustan ympyrän sisään jää koko kyläkeskittymä vakituisine asukkaineen, kuntorata ja Pirttijärven kota pitkospuineen. Yli-Olhavan Kehittämisyhdistys on aikoinaan talkootoina ja eri hankkeilla nämä virkistysalueet aikoinaan saanut tehtyä. Alueella ollaan juuri suunnittelemassa kodan katon uusimista ja kuntorataa on kunnosteltu viime vuosina lapiohommilla, talkoilla. Nyt niistäkään ei pystytä enää nauttimaan melussa ja pölyssä!

Vastine: Kaava- ja arviointiselostus on valmistunut 6.4.2020 ja yhteisviranomaisen perusteltu päätelmä on annettu 22.7.2020 (POPELY/1119/2018). Yli-Olhavan tuulivoimapuiston YVA-selostuksen täydennys koskien tuulivoimapuiston sähkönsiirtoa osana YVA-selostuksen täydennystä on valmistunut 3.11.2023. Yhteisviranomaisen perusteltu päätelmä Yli-Olhavan tuulivoimahankkeen täydennyksestä on annettu 10.4.2024. YVA-selostuksessa on käsitelty alan asiantuntijoiden toimesta alueen ympäristövaikutukset, joita on täydennetty

yhteysviranomaisen esille ottamien kohtien perusteella. Kuten todettu laaja ympäristövaikutusten arviointi koskien tuulivoimaosayleiskaavaa luo tietotaso pohjan alueen olemassa olevista arvokkaista luontoarvoista.

Kivenottoimintaan tai louhokseen, joka ylittää 550 000 tonnia vuodessa tai jonka pinta-ala on yli 25 hehtaaria, sovelletaan YVA-menettelyä, YVA-laki (252/2017) ja -asetus (277/2017). Nyt haettava lupa alittaa YVA-menettelyn tarpeen kooltaan ja määriltään. Toiminnasta ei myöskään aiheudu huomattavia haitallisia ympäristövaikutuksia.

Muistutus/mielipide (7), [REDACTED] 13.4.2025:

Millä perusteella lin kuntaan sijoittuvat, maisemaa ja ympäristöä tuhoavat sekä asumisviihtyvyyden haitat pitää kohdistaa kaikki Yli-Olhavan Tannilantien ja Vuosiojantien risteyksen välisen alueen ja Vuosiojantien varren asukkaiden maksettaviksi? Hankkeilla on useita eri toimeenpanijoita, mutta lupa näiden aloittamiseen on kuitenkin kunnallisen päätöksenteon vallassa suurilta osin.

Rakennusluvan jo saanut tuulimyllyhanke tuhoaa jo todella suuren osan maisemaympäristöä, nyt tämän kiviaines-ottohankkeen myötä menee sitten myös se luonnonrauha! Katsellaan siinä pihamaalla sitten niitä ruppeleita ja ollaan aamusta iltaan poraus- ja murskausäänten kakofoniassa! Missä ihmiset voivat jatkossa ulkoilla ilman meteliä? Ei kaikilla ole mahdollisuutta siirtyä ulkoilemaan kauemmas ja ne pihahommat on pakko tehdä siinä metelin keskellä!

Myöskään Yli-Olhavan kuntorataa ei voi enää käyttää virkistäytymiseen ja luonnonrauhassa liikkumiseen. Talvisin hiihtoladut ja muina aikoina kävelyyn ja juoksuun soveltuva hyväkuntoinen virkistäytymiskohde Pirttijärvellä ja siellä sijaitsevalle kodalle johtavine pitkospuineen jää tarpeettomaksi. Tämä virkistysalue on aikoinaan luotu alueelle talkoovoimin kyläyhdistyksen ja lin kunnan yhteistyöllä.

Vaikka desibelit eivät ylittyisikään lain vaatimusten tasolta, tosiasiahan on, että louhoksen äänet kantautuvat häiritsevinä ja jatkuvina kilometrien päähän. Olisitko itse valmis kuuntelemaan jyskettä, jumputusta ja räjäytysten ääniä, kun asuinpaikan tärkeimpiä arvoja on kuitenkin luonnonrauha, ympäristön saasteettomuus ja hiljaisuus?

Nyt hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat on määritelty epämääräisesti ja lupaa valmistellessa tuleekin kiinnittää huomiota, että asetetaan asukkaiden kannalta tarkkoja rajoituksia esimerkiksi siihen, ettei kaikkia melua tuottavia louhinnan vaiheita tehdä samanaikaisesti.

Samoin tulee asettaa alueelle ns. rauhoitus aika, jotta toiminnasta aiheutuva melusaaste ei aiheuta alueen asukkaille ja eläimistöille kohtuutonta rasitusta. Vaikka alueella on hakemuksen selostuksen mukaan tavanomaisia eläimiä, ihan tavanomaisia määriä aivan tavanomaisilla alueilla, se ei voi tarkoittaa, että niiden asuinympäristön voi tuhota. Louhostoimintahan johtaa siihen, että kaikki alueen liikkumaan kykenevät yksilöt siirtyvät pois alueelta! Sitten meille syntyy alue, jolta kaikki eläimet kaikkoavat vuosien ajaksi.

Rajoituksia voi lupaviranomainen halutessaan määrittää lupaehtoissa, ja se on

enemmän kuin suotavaa. Alueen asukkailla on oikeus vaatia asumisviihtyvyyden säilymistä. Jos haluaisin asua jatkuvassa metelissä, olisin hakeutunut asumaan kaupunkiin tai valmiille teollisuusalueelle. Nyt Yli-Olhavasta ja Vuosiojan seudusta ollaan eri rakennushankkeiden myötä tekemässä teollisuusaluetta. Taloudelliset syyt eivät ole perusteena valideja, kun tietyn alueen eli juuri läntisen tuulivoimapuiston asumisviihtyvyys ja luontoympäristö tuhoetaan peruuttamattomasti.

Tutustukaa alueelle jo toteutettuihin ja suunnitteilla oleviin ympäristöä tuhoaviin hankkeisiin mm. useat uudet sähkösiirtolinjat, laajat avohakkuut, datakeskus-hanke, tuulimyllyhanke, vetyputki-hanke ym.

Kaikkien näiden edellä mainittujen ympäristöä muuttavien toimien vaikutusalueella asuu ja sinne on muuttanut tavallisia ihmisiä, jotka nauttivat nimenomaan alueen maalaismaisemista ja erämaatyppisestä luontoympäristöstä ja luonnonrauhasta.

lin kunta hehkuttaa ilmastoaatteillaan ja vihreällä imagollaan. Mielestäni lin kunnan Yli-Olhavan ja Vuosiojan asukkaiden ei kuulu maksaa peruuttamatonta laskua ilmastotoimista kokonaisuudessaan, menettämällä oman asuinviihtyvyytensä ja tärkeät lähiluontokohteensa asuinpaikallaan. Lakikin määrää kuntalaisten tasapuolisesta kohtelusta! Eiköhän se jo passaa tälle perälle !!

Vastine: Tuulivoimapuiston käyttö virkistysalueena on mahdollista puiston toimintavaiheessa. Virkistyskäyttö on yleistä tuulivoimaloiden alueilla olemassa olevien teiden vuoksi. Kiviainesottamotoiminnan on suunniteltu kestävän kaksi vuotta, jonka aikana kiviainesta ei louhita tai murskata päivittäin vaan vaihteittain. Rakentamisaikaan eläimet todennäköisesti välttävät aluetta, mutta palaavat todennäköisesti alueelle rakennustoimien päätyttyä.

4. Muistutus, [REDACTED], 14.04.2026

Tämä uudelleen kuulutus on oikeastaan uusi kuulutus, koska lupanhakija on muuttanut lupahakemusta alkuperäisestä. Lupahakemus toiminnan aloittamiseen ja toiminta-ajan muuttamiseen kolmesta viiteen vuoteen ei ole millään lailla perusteltua, koska lainvoimainen lupa tuulivoiman rakentamiseen on ollut jo 2 vuotta, eikä rakentamista ole aloitettu vielä kukaan eikä tiedetä aloitetaanko koskaan eli ei kiviaineksen ottamiselle ole mitään perusteita aloittaa ennen lainvoimaisuutta. Lupahakemustahan muutettiin sillä, että hakija sai tiedon alueen asukkaiden vastustuksesta.

Meidän tila sijaitsee vain 1,8km:n päässä suunnitellusta kivimurskeen ottoalueesta ja tämä toiminta rajoittaisi meidän jokapäiväistä elämää. Melu kuuluu varmasti useiden kilometrien päähän, siihen ei auta nykyaikainen konekalusto, eikä se, että murskauslaitos sijoitettaisiin louhoksen suojaan louhoksen laajentuessa. Tästä on monessa paikassa ihmisillä kokemuksia, joista olemme kuulleet ja lukeneet. Räjähdykset rajoittavat meidän liikkumista omassa metsässä pihalta Kestinkallioiden suuntaan, koskaan ei tiedä lentääkö kivimursketta ympäristöön. Räjähdykset saattaa aiheuttaa vaurioita meidän rakennuksiin, esimerkkitapauksiahan on tullut ilmi ja niissä lähin rakennusoli 2km:n päässä. Olemme kuulleet, että 5km:n päässä talot tärähtelee ja astiat kaapeissa helisee.

Pöly ei rajoitu vain ottoalueelle, vaan se leviää useiden kilometrien päähän. Tästäkin olemme kuulleet ihmisiltä, jotka ovat tämän kokeneet. Meidän marjojen keräämisen alue jää pölykerroksen alle ja me joudumme hengittämään pölyä, joka on vaarallista ihmisen terveydelle. Louhinnan mennessä pohjaveden alapuolelle, lähisuot ja hillasuot kuivuu ja luonnonmonimuotoisuus katoaa. Pöly vaikuttaa myös Vuosiojaan ja laskuojasta Vuosiojaan johdettavat vedet saastuttavat joen ja kalat sekä pieneliöt. Vuosioja ei ole mikään pieni oja, vaan se on merkittävin Olhavajokeen laskeva sivujoki, jonka valuma-alue on 20% koko Olhavajoen valuma-alueen pinta-alasta. Vuosiojan pituus on n. 19km. Vuosiojantien asutus, 14 taloutta, on vesistönvälittömässä läheisyydessä ja monet asukkaat ottavat kasteluvedenkasvimaille joesta. Mitkään laskeutusaltaat eikä laskuojat estä myrkyjenpääsyä Vuosiojaan ja siitä edelleen Olhavajokeen ja lopuksi mereen. Lupa- ja valvontavirasto on antanut 5.2.2026 lausunnon lupahakemuksesta, jossa mainitaan Vuosioja, joka on tunnistettu metsätaloudelle erittäin herkäksi vesistöksi lohikalakannan vuoksi. Kalliokiviaineksenottamisesta tulevat valumavedet ovat paljon pahempia Vuosiojan vesistölle ja kalakannalle.

Me ostettiin mieheni kotitila, koska halusimme asumaan luonnonrauhaan, kauas keinovalaistuksesta luonnonvaloon. Kiviaineksen räjäytys ja murskaus klo.6.00-22.00 olisi sietämätöntä ja joutuisimme kestämään louhintaa, murskausta ja räjäytyksiä koko valveilla olon ajan. Jos annetaan ensimmäinen lupa kiviaineksen ottamiseen ja murskaukseen niin sitten joku toinen hakee lupaa seuraavan kallion tuhoamiseen ja kohta on koko kauniit Kestinkalliot tuhottu. Tähän sopii sanonta "jos antaa pirulle pikkusormen niin se vie koko käden". Nyt pitäisi käyttää jo olemassa olevia louhoksia, eikä antaa lupaa alkaa tuhoamaan uusia kallioita. Esim. Pihlajajärvi ja Myllykangas eivät ole kaukana alueista joihin tuulivoimaa rakennettaisiin. Meidän Yli-Olhavan asukkaiden asuinviihtyvyyttä on jo rasitettu tarpeeksi. Tuulivoimaa on jo nyt tarpeeksi ja liikaakin sekä sähkölinjoja ja niitäkin on suunnitteilla lisää ja maanomistajilta pakkolunastetaan linjoja varten maata aina vain lisää ja lisää. Datakeskustakin suunnitellaan tänne Kärppäsuolle, joka on ihan hömppäkeskus ja sitten vielä vetykaasuputki, joka tietenkin suunnitellaan vedettäväksi Yli-Olhavasta.

Täällä asukkaat on sitä mieltä, että ei enää yhtään uutta monttua.

Vastine: Tuulivoimahankkeen rakennustoimet on tarkoitus aloittaa vuosien 2026-2027 aikana. Rakennustyöt aloitetaan puunkaato ja kivenottotöillä. Mursketta tarvitaan hankkeen infrastruktuurin rakentamiseen. Kun tieverkosto ja nostokentät on saatu rakennettua paikalle, kuljetetaan tuulivoimalat alueelle osissa ja aloitetaan tuulivoimaloiden kasaaminen. Kallion louhinta ja murskaustoiminta on ympäristöluvanvaraista toimintaa, jota tehdään alueelle rakennusvaiheen alkuvaiheessa ja jota ei ole tarkoitus jatkaa enempää kuin mihin haetaan lupaa. Ympäristöluvassa voidaan tapauskohtaisesti antaa määräyksiä toiminnan laajuudesta, päästöistä ja niiden vähentämisestä. Luvan myöntämisen perusteella on, ettei toiminta saa aiheuttaa terveyshaittaa tai merkittävää ympäristöpilaantumista tai sen vaaraa. Räjähdystoiminnassa käytetään suojapeitteitä ja varmistetaan riittävät suojaetäisyydet sekä lähiympäristön varoittaminen. Louhintatyötä suorittava urakoitsija vastaa alueen ja räjähdysten turvallisuudesta ja oikeaoppisesta työstä ja laatii louhintatärinän hallinnan suunnitelman. Räjähdystöissä noudatetaan ympäristöviranomaisen antamia ohjeita ja tarvittaessa tärinämittauksia.

Pölyntorjunta on lakisääteistä ja lain vaatimana kivenotto toiminto perustuu suunniteltuun toimintaan, jossa huomioidaan pölyhallinta, riskien arviointi ja operatiiviset toimenpiteet. Murskaus- ja louhintakoneissa on käytettävä pölynpoistojärjestelmiä ja työmaateiden ja pisteiden pölyä rajoitetaan kastelulla tai suolaamalla. Pölyn määrää estetään myös käyttämällä pölyämättömiä työmenetelmiä, kohdepoistoa ja vesisumutusta.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristönsuojelusta (Muraus-asetus, VNA 800/2010 3 §:ssä säädetään vähimmäisetäisyydet häiriintyviin kohteisiin.

5. Muistutus, [REDACTED] 30.03.2026

Pyydämme ottamaan asian käsittelyssä huomioon seuraavia näkökohtia. Asukkaille aiheutuva melu- ja pölyhaitta. Asutus lähellä 1,8-3 km. Kallion räjäytykset- louhinta- ja murskaus aiheuttaa jatkuvaa pitkäkestoista melua. Jatkuva pitkäkestoinen melu voi aiheuttaa stressiä, joka voi sairastuttaa. Kivipöly on erittäin hienojakoista, joka leviää ilmapirtauksien mukana useiden kilometrien päähän. Hengitettynä kivipöly voi aiheuttaa hengitystiesairauksia (silikoosi) mikä kaksinkertaistaa altistumisen syöväälle. Lähialueelle laskeutuva kivipöly pääsee sulamisvesien kautta Vuosiojaan saastuttaen kala ja pieneliöiden toiminnan (sulfidimineraaleja, raskasmetalleja). Kivipöly saastuttaa alueen suo- ja metsämarjat sekä sienet. Alueella on hyviä marjamaita, joista on kerätty satoa jo vuosisatoja.

Kestinkalliot on harvinaisen kaunis kalliomuodostelma ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä luontokohde. Kalliot kohoavat ympäröivästä suoluonnosta kauniin näyttävästi. Suunnitellun ottoalueen välittömässä läheisyydessä on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Metsälain (1093/1996)10§:n mukainen kohde. Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon alueen luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus sekä muu arvokas luontokohde (suoluonto/linnusto). Pohjavesirajan alapuolelle mentäessä lähisuot kuivuu. Pohjaveden saastuminen vaikuttaa tulevaisuuden puhtaan veden käyttöön, vaikka alue ei nyt olekaan pohjaveden ottoaluetta. Miten käy pohjavesivirtauksille ja tulevaisuuden puhtaalle vedelle, kun näitä kaivantoja tulee sinne tänne. Puhdas pohjavesi on elintärkeä tulevaisuudessakin.

Vuosiojan ja Olhavajoen vedenlaadut heikkenee louhinnasta ja murskauksesta syntyvästä pölystä. Pöly on emäksistä mikä muuttaa suon happamuutta ja rehevöittää sitä. Jos kallioperässä on rautaa niin siitä muodostuu rautasakkaa, kun rautasulfaatti joutuu veteen se hapettuu ja saostuu ruosteenvärisenä rautahydraattina (rautasakaksi). Tämä sakka samentaa veden ja vaikeuttaa sen poistamista vesistöistä. Rautasakka voi peittää pohjaeläimiä ja tukkii kalojen kiduksia ja heikentää kalojen kutualueita. Vuosiojaan ja Olhavajokeen on tehty 2020-2024 kalataloudellisia kunnostuksia mm. kutupaikkoja sorastettiin ja isoja kiviä siirrettiin kaloille suojaksi ylivirtaamakausiona. Kustannusarvio Vuosiojaan oli n.30 000e ja talkootyötä pari kohdetta. Meneekö nämä työt nyt ihan harakoille.

Luvan hakija saa kyllä paperilla näyttämään kaikki jutut mahdollisimman hyviltä ja mistään ei ole mitään haittaa, mutta todellisuus on ihan muuta, joka huomataan vasta jälkikäteen, kun kalliot, luonto ja vesistöt on tuhottu ja takaisin niitä ei enää saa. Ihmiset tarvitsee luontoa, ilman luontoa ei ole elämää. Tälle hankkeelle pitäisi tehdä YYA-selvitys ja luontokartoitus. Tuulivoiman

kaavaselostuksessa näitä ei ole tehty. Kivimurskeen ottopaikkoja on lähialueilla jo ihan riittämiin, esim. Pihlajajärvi ja Myllykangas. Pitäisi käyttää näitä jo toiminnassa olevia ottopaikkoja, eikä tuhota enää uusia kallioita. Tällaiset kallioiden tuhoamiset lisäävät luontokatoa ja luonnon monimuotoisuus tuhoutuu. Toivomme, että kerrankin otettaisiin huomioon meidän asukkaiden mielipiteet, koska meidän tästä toiminnasta joutuisimme kärsimään haitat. Näillä perusteilla me allekirjoittaneet Vuosiojan ja Yli-Olhavan kylän asukkaat olemme sitä mieltä, että lupapäätöstä ei voi hyväksyä.

Vastine: Kivenottamotoiminta kestää alueelle suunnitelmien mukaan kaksi vuotta. Kahden vuoden aikana melun ja pölyn määrä ei ole vakio vaan ajoittuu toiminnan kanssa samaan aikaan. Kivimateriaalia on tarkoitus irrottaa osayleiskaava alueelta jolloin raskaan liikenteen määrä ja liikkuminen saadaan rajattua paremmin hankealueelle. Ympäristölainsäädäntöä noudattaen melua aiheuttava toiminta ajoittuu tietyille aikavälille ja melun suhteen noudatetaan valtioneuvoston ulkomeluarvoja herkkien kohteiden suhteen. Lähin pohjavesialueen keräysalue (Kynkäänharju 11139003) jää yli 5 kilometrin päähän kivenottamotoiminnasta. Pohjaveden päävirtaussuunta on länsiluoteeseen. Vuosiojan suhteen järjestetään vedenlaadun seuranta rakennustoimien aikana, jossa tarkkaillaan veteen johtuvan kuormituksen mahdollista määrää ja laatua.

AFRY Finland Oy / Pilaantuneet alueet ja riskienhallinta
VALOREM Energies Finland Oy

Oulussa 8.5.2026